

TÁJÉKOZTATÓ

Gördülékeny volt az átállás a gyorsabb pénzforgalomra

Budapest, 2015. december 31. – 2015 harmadik negyedében folytatódott az elektronikus fizetési módok használatának bővülése. A pénzforgalmi infrastruktúra esetében a legdinamikusabban fejlődő területnek továbbra is az érintőkártyák, valamint az érintéses fizetést lehetővé tevő terminálok tekinthetők. Az internetes elfogadóhelyek számának kismértékű visszaesése nem volt számottevő hatással a kártya fizikai jelenléte nélkül lebonyolított forgalomra. A fizetési kártyákhoz kapcsolódó visszaélések tekintetében folytatódott a korábbi időszakokat jellemző növekedési tendencia, ugyanakkor a fizetési rendszerek biztonságosságát jelzi, hogy a visszaélések összforgalomhoz viszonyított aránya alacsony maradt. 2015 szeptemberétől a korábbi öt helyett már naponta tíz ciklusban kerülnek elszámolásra a bankközi tranzakciók a GIRO Bankközi Klíring Rendszerében (BKR), jelentősen gyorsítva ezáltal az átutalásokat.

2015 harmadik negyedében a pénzforgalmi szolgáltatók által vezetett fizetési számlák száma nem változott jelentősen (10,4 millió) a megelőző időszakhoz képest, miközben a hazai kibocsátású fizetési kártyák száma közel 1 százalékkal emelkedett (8,9 millió). Tovább folytatódott az érintőkártyák számának jelentős, közel 8 százalékos bővülése a megelőző negyedévhez viszonyítva, aminek köszönhetően a Magyarországon kibocsátott kártyáknak már több mint fele, 4,5 millió darab kártya rendelkezik ezzel a funkcióval. A fizikai kereskedői elfogadóhelyek száma kismértékben tovább emelkedett és meghaladta a 80 ezret. Az elfogadóhelyeken üzemelő POS-terminálok 99 ezret elérő száma gyakorlatilag stagnált, az érintéses fizetést lehetővé tevő készülékek száma viszont 8 százalékos emelkedést mutatott az előző időszakhoz képest, így a POS terminálok mintegy 60 százalékánál lehet már érintőkártyákkal fizetni. Csekély mértékben visszaesett ugyanakkor az internetes elfogadóhelyek száma, a harmadik negyedévben közel 7400 ilyen elfogadóhely állt az ügyfelek rendelkezésére.

A hazai kibocsátású fizetési kártyákkal belföldön lebonyolított vásárlási tranzakciók száma és értéke egyaránt 20 százalékos meghaladóan nőtt 2015 harmadik negyedében az előző év azonos időszakához viszonyítva, a 103 millió tranzakció több mint 725 milliárd forintos összforgalmat jelentett. Ezzel folytatódott a belföldi kártyás vásárlási forgalmat 2014 óta jellemző nagymértékű, 15 százalékos meghaladó időszakonkénti bővülés. A POS terminálokon lebonyolított vásárlási tranzakciók több, mint 31 százaléka történt érintéses fizetéssel, ami az összérték majdnem 17 százalékát tette ki. Az érintéses fizetési forgalom így mind darabszámát, mind értékét tekintve több mint két és félszeresére nőtt 2014 harmadik negyedéhez képest. Folytatódott a kártya fizikai jelenléte nélkül, elsősorban az interneten lebonyolított vásárlási forgalom bővülése. Az ilyen tranzakciók száma több mint negyedével, értéke pedig közel harmadával nőtt az előző év harmadik negyedéhez képest, azonban a teljes fizetési kártyás forgalomhoz viszonyítva továbbra is alacsony. A korábbi negyedévekhez hasonlóan nőtt az egy tranzakcióban átlagosan felvett készpénz értéke (több mint 64 ezer forint), amely elsősorban a fizetési kártyás készpénzfelvételi tranzakciók összértékében megfigyelhető közel 7 százalékos emelkedésnek köszönhető.

2015 harmadik negyedévében az előző év azonos időszakához képest nem változott számottevően az elsősorban közüzemi és egyéb rendszeres számlák fizetésére használt csoportos beszédések darabszáma (16,8 millió darab), forgalmuk összértéke ugyanakkor 13 százalékkal, közel 180 milliárd forintra emelkedett. A pénzforgalmi szolgáltatók ügyfelei által lebonyolított forint átutalások száma (53,8 millió darab) és összértéke (125,6 ezer milliárd forint) egyaránt nőtt (2,9 illetve 4,9 százalékkal) az előző év harmadik negyedévéhez viszonyítva, míg a deviza átutalások száma és értéke gyakorlatilag nem változott.

A hazai kibocsátású fizetési kártyákkal elkövetett visszaélések értéke 169 millió forinttal emelkedett 2015 második negyedévében az előző év azonos időszakához képest, a visszaélések száma (5570 darab) azonban változatlanul nagyon alacsony a teljes bankkártyás fizetési forgalomhoz viszonyítva. A visszaélések kétharmada internetes vásárláshoz, valamint postai és telefonos megrendeléshez kapcsolódott. Az ilyen módon okozott kár összértéke 114 millió forintot tett ki, a tranzakciók irányát tekintve pedig leginkább a nemzetközi forgalomban követtek el ilyen eseményeket. A hazai kártyaelfogadói hálózatban elkövetett 626 darab visszaélésből 33 millió forint kár származott, a visszaélések összforgalomhoz viszonyított aránya ugyanakkor továbbra is alacsony.

A VIBER forgalom 2015 harmadik negyedévében az előző negyedévhez képest 3 százalékkal, míg az előző év azonos időszakához képest 7 százalékkal csökkent. Mindez főként az ügyféltételek, az értékpapír ügyletek pénzüldali kiegyenlítésének valamint a kéthetes betételhelyezések visszaesésének köszönhető. A tranzakciók tételszáma érdemben nem változott.

A VIBER-tagok likviditásában rendszerszinten jelentős változás nem történt, az továbbra is megfelelő mértékű. 11 százalékkal nőtt a pénzforgalom számára felhasználható potenciális likviditás, mely elsősorban a zároltatható értékpapír állomány bővülésének tudható be. A maximális hitelkeret-kihasználtság értéke (MHKK) rendszerszinten nem változott (8-12 százalék), továbbra is alacsonynak tekinthető. A bőséges pénzforgalmi likviditást jól mutatja, hogy az előző időszakhoz hasonlóan az alsó- és felső likviditási korlátok továbbra sem sérültek. A VIBER 2015. augusztus 3-a óta 1 órával korábban nyit, melynek hatására a forgalom értékének 10 százaléka napon belül átlagosan mintegy 40 perccel teljesül hamarabb, a tételszámok tekintetében hasonló korábbra tolódás érzékelhető. Az MNB javára zárolt értékpapír portfólió összetételében továbbra is magas, 60 százalékot meghaladó részarányt képviselnek az állampapírok.

2015. szeptember 7-étől az eddigi öt helyett már naponta tíz ciklusban kerülnek elszámolásra a bankközi tranzakciók a GIRO Bankközi Klíring Rendszerében (BKR). A ciklussűrítéssel párhuzamosan az első és az utolsó ciklusok ideje is módosult, aminek következtében megnövekedett a fizetések lebonyolítására napon belül rendelkezésre álló idő is. Délelőtt továbbra is jellemzően a kis összegű, elsősorban lakossági, délután pedig a nagyobb összegű, vállalati tranzakciók dominálnak. Az MNB előzetes várakozásának megfelelően az egyes ciklusok forgalma jelentősen csökkent és kiegyenlítettébbé vált. A ciklussűrítés legkevésbé az első ciklust érintette, melyben nap elején az előző üzleti nap vége után valamint a hétvégén a lakosság által kezdeményezett kis összegű átutalások teljesülnek. Összességében az előző év azonos időszakához képest a BKR elszámolás forgalmának tételszáma 4 százalékkal, a forgalom értéke pedig 7 százalékkal növekedett 2015 harmadik negyedévében, amikor mintegy 70 millió darab tranzakció közel 22 ezer mrd Forint értékben került elszámolásra.

A BKR napközibeni elszámolásban a napon belüli ciklusok közötti tranzakció átgörgetések száma és értéke rendszerszinten továbbra is elhanyagolható, egyedül szeptember hónapban fordultak elő nagyobb értékű átgörgetések, mely feltehetőleg a ciklussűrítéshez való alkalmazkodási folyamatnak köszönhető, nem pedig tényleges likviditáshiánynak tudható be.

A KELER KSZF által garantált azonnali tőkepiaci forgalom csökkent, míg a származékos forgalom értéke kismértékű növekedést jelez 2015 harmadik negyedévében, a tőzsdei forgalommal összhangban. A harmadik negyedév végén a nyitott kötésállomány szintje 2015 júniusához viszonyítva 19 százalékkal bővült.

MAGYAR NEMZETI BANK
PÉNZÜGYI INFRASTRUKTÚRÁK IGAZGATÓSÁG
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Részletes táblázatok: [Pénzforgalmi táblakészlet](#)

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu